

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quod superbia hominem inflet, infelicem reddat, arefaciat, & bona eius consumat. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

& magis decipitur mendaciis rerū temporalium, licet infinitis vicibus mendacia eorum expertus sit. Quasi cōtra naturam videtur esse peccatū superbiæ in homine, præcipuè ex patre corporis. vnde Ecclesia. 10. Non est creata in hominibus superbia. Hier. Quomodo superbiat qui semper secum sententiam portat. Mirum est quomodo homo superbit: cū cor suū quod est nobilissimum membrum eius, super stercore iaceat: & licet in homine superbia multū displiceat, præcipuè tamē in Christianis, qui in ipso ingressu Christianæ religionis abrenūntiant specialiter superbiæ, cū dicunt: Abrenuntio satanæ, & omnibus pompis eius. Præuidebat Spiritus sanctus, quod multi Christiani qui altis peccatis renūntiant, pompā superbiæ retinere vellēt: ideo ordinavit vt specialiter profiterētur hāc abrenuntiationē. Prætereā Dñs ecclesiæ Christus seruus esse hominum voluit. Humiliauit enim se vsq; ad ablutionē pedū. vnde in nullo Christiano locus superbiæ relinqui debet. Inordinatū verò valde est quod seruus vésit esse Dñs, cū Dominus efficiatur seruus. Ioā. 13. Si ergo laui pedes vestros Dominus & magister, & vos debetis alter alterius lauare pedes. & Mat. 16. Non est discipulus super magistrū, nec seruus super dominū suū. Vnde qui primus est in ecclesia, scilicet dominus Papa seruum seruorū se vocat: & propter hęc & multa alia habet Deus speciale odium cōtra superbiā præcipuè in Christianis. vide in principio huius capituli.

¶ De abominatione superbiæ.

SEQUIRUR de abominatione superbiæ De qua Prouer. 16. Abominatio Domini est omnis arrogans. & Luc. 15. Quod altū est hominibus abominatio est apud Deum.

Quod superbia hominem inflat, infelicem reddat, arefaciat, & bona eius consumat.

CAP. VII.

SEQUITUR videre quomodo se habeat superbia ad propriū subiectū. Vnde notādū est quod superbia inflat hominē. De qua inflatione legitur Sap. 4. Dirūpat Dñs illos inflatos. Et Apосто. 1. ad Cor. 8. Sciētia inflat, charitas autē ædificat. ¶ Reddit etiā hominē valde infelicē. Cōsistit autē infelicitas supbi in his octo. Primo de bono semine prauā messem colligit: quod semē melius est quā gratia Dei? Ex hoc semine oritur ei vitiū superbiæ. Ipse colligit de vite spinas, & de tribulis ficus. Supbia est quasi monstrū, quod quandoq; ex suo cōtrario nascitur. Nūquid non monstruosum esset, si ex muliere bufo nasceretur? Sic monstruosum est quod ex aliqua gratia à Deo data homo supbus efficitur. ¶ Secūdo bona ei mala sūt: & sicut de viro iusto legitur, quod nox si

cut dies ei illuminabitur: ita e contrario dici potest, q̄ superbo dies in noctem vertitur, & lumen eius in tenebras. vnde Mat. 6. Si ergo lumen quod in te est tenebræ sunt, ipsa tenebræ quantæ erunt: Tunc lumen tenebræ sunt, cum opera de genere bonorum mala sunt, eò q̄ fiunt propter vanam gloriam, vel alia mala intentione. ¶ Tertio superbus de vita moritur, de sanitate agrotat, de medicamine interficitur. Vnde Grego. Qui de virtutibus se extollit, nō gladio, sed medicamine se interficit. Superbus de hoc q̄ se viuere credit & sanū esse superbit, & sic ex sanitate infirmitatē recipit, & ex vita moritur. ¶ Quarto superbus ab eo quē vincit vincitur, & quasi de ictu suo corruit. vnde Greg. Difficile est quidem valde vitare peccatū quod ex victoria viciō nascitur. ¶ Quinto superbus à mortuo occiditur. vnde super illud 1. Mach. 11. vbi Eleazar elephantem legitur occidisse, dicit Greg. Sub hoste quē occidit moritur, qui de culpa quā superat eleuatur. ¶ Sexto superbus sua pretiosa viliter vendit, dum pro laude vel gloria humana se & sua consumit. Vnde Greg. Valde bona sua diiudicant qui ad mercedē eorū sufficere fauores hominos putant. Idē: Cū pro recto opere laus transitoria queritur, res aeterna retributione digna pro vilī pretio venundatur. ¶ Septimo, superbus vilia carē emit, dum pro vento superbia regnū calorū amittit. De hoc vento dicit August. Qui non tmet vento superbiæ, non cremabitur igne gehennæ. ¶ Octauo, infelix est superbus, quia ignominiose à modico vento delicitur. Vnde Iob 20. Toller eum vētus vrens, & auferet eum turbo de loco suo. Vētus omnia vrens est superbia. ¶ Itē superbia facit hominē & omnia bona quæ in homine sunt, & quasi praparat eū infernali incendio. Vnde Eccles. 6. Non te extollas in cogitatione animæ tuæ velut taurus, ne fortē elidatur virtus tua per stultitiā, & folia tua comedat, & fructus tuos perdat, & relinquantur velut lignū aridum in eremo, Ex elatione quandoque eliditur virtus corporis: quia homo elatus præsūmit quandoq̄ opus quod supra vires suas est. vnde rupturam quandoque incurrit, vel debilitatē tantā, q̄ inutilis efficitur Sed frequentius virtus animi eliditur per elationem. Debiliorem enim inuenit se homo sape, postquam se de aliquo opere extulit. Exemplum habemus de hoc in Petro Matth. 26. qui se extulit super alios apostolos, dicens, Et si omnes scādalizati fuerint in te, ego non scādalizabor. Sed nō multo post valde debilem se inuenit, vt habetur ex eodē capitulo. ¶ Superbia etiā folia & fructus comedit, dum quo ad meritum verba & opera hominis cōsumit.

Ipsa

ipsa est, quæ hominē & bona hominis quasi imperceptibiliter occidit. vnde Iob 18. Cōsumat brachia illius primogenita mors. Gl. Primogenita mors est superbia, initium omnis peccati.

Quod superbia hominem decipiat, excæcet & infatuat. CAP. VIII.

Item superbia hominem decipit, & excæcat, & infatuat. De primo dicit Augu. Superbia meretur illudi. Vnde omnes hæretes & omnes alij periculosi errores ex superbia proueniunt: Vnde super illud Iere. 49. Arrogantia tua & superbia cordis tui decipit te. dicit Glo. Omnis hæreticus arrogans, quia superbia facit hæreticū, non ignorātia. Ad secundū pertinet illud Apoc. 3. Dicis quia diues sum, & locuples, & nullius egeō, & nescis quia tu miser & miserabilis, &c. Ioan. 9. In iudiciū ego in hunc mundum veni, vt qui non vident videant, & qui vidēt cæci fiāt, Super illud, Qui non vident, dicit gl. interlin. Humiles cæci. Et super illud, Qui vident cæci fiant, dicit alia glo. interlin. Superbi sapientes. Humiles ergo cæci illuminantur, superbi sapientes excæcantur. Ad tertium pertinet illud Bernar. Omnis superbia stulta: quamuis non omnis stultitia superba. & illud ad Rom. 1. Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt. & dicit August. Si dicendo te sapientem stultus factus es, dic te esse stultum, & sapiens fies. Idem: Qui sibi placet, stulto placet: superbus sibi placet, vnde consequens est, vt ipse sit stultus. Nec est parua stultitia ista, q̄ sibi placet, quum ipse Deo, angelis & hominibus displiceat. Item legitur Prouerb. 11. Vbi humilitas, ibi sapientia. ergo econtrario, vbi superbia, ibi stultitia. Et hoc manifestari potest in tribus speciebus superbiæ, scilicet præsumptione & arrogantia, & appetitu excellentiæ. Quod præsumptio stulta sit, patet quum supra vires suas præsumat. vnde illud Ierem. 48. Audiuimus superbiam Moab, superbus est valde: sublimitatem eius & arrogantiam, & superbiam, & altitudinem cordis illius. Ego scio, ait Dominus, iactantiam eius, & arrogantiam, quod non sit iuxta eam virtus eius. & Hierony. Superbia plus audet quam possit. De appetitu excellentiæ & arrogantia, legitur Prouerb. 21. Superbus & arrogans vocatur indoctus. Superbus hic sumitur pro illo qui appetit esse super alios: arrogans est ille, qui sibi falsò attribuit, quod non habet, ideo vocatur indoctus: & de arrogante est hoc planum, cum arrogantia videatur esse quidam error. De appetente verò propriam excellentiam quomodo ipse stultus sit inferius patebit. Signum verò quod superbus stultus sit & cæcus, potest esse hoc, quod seipsum non agnoscit. Nescit enim se hominem